

Конференция за бъдещето на Европа

ПРОЕКТ НА ОБОБЩАВАЩ ДОКЛАД

Работна група „Цифрова трансформация“, председателствана от г-жа Елина Валтонен, национални парламенти (Финландия)/г-жа Рина Сикут, национални парламенти (Естония)

25 март 2022 г., петък, 9.00 – 11.30 ч. и 14.00 – 16.00 ч.

1. Откриване от председателя

Председателят обясни, че целта на заседанието е да се обсъди и доразвие всяко от петте проектопредложения, включващи обща цел и съпътстващи конкретни мерки, които са били раздадени преди заседанието. Тези предложения се основават основно на препоръките, направени от европейските и националните граждански панели; бяха взети предвид и идеи от многоезичната цифрова платформа, предишните обсъждания в работната група и пленарното заседание на конференцията. Председателят събщи, че въз основа на обсъжданията в работната група и на пленарното заседание ще бъде изготвен редактиран вариант на предложенията за по-нататъшно обсъждане от работната група след две седмици.

2. Изказване на говорителя

Говорителят на гражданите представи накратко петте предложения, които обхващат четирите групи въпроси, разгледани в работата на работната група за цифрова трансформация, а именно: I Достъп до цифрова инфраструктура (едно предложение), II Цифрови умения, които овластяват хората (1 предложение), III Безопасно и надеждно цифрово общество (две предложения) и IV Цифрови иновации за укрепване на икономиката (едно предложение). Той предложи всяка конкретна предложена мярка да бъде съотнесена към съответната препоръка на гражданите, от която тя произтича, тъй като това невинаги е ясно.

3. Представяне и обсъждане на проектите на предложения с оглед на представянето на проекти на предложения на пленарното заседание на 26 март

По време на последвалата дискусия беше изразена цялостна подкрепа за предложенията, като бяха направени много предложения за по-нататъшното им развитие. Няколко членове подчертаха, че трагичните събития в Украйна засилват значението на разглежданите въпроси за днешна Европа.

Предложение 1 — Достъп до интернет и до цифрови услуги/суверенитет на цифровата инфраструктура на ЕС

По време на обсъждането бяха разгледани следните въпроси и бяха направени предложения:

- Следва да се добави позоваване на цифровата инфраструктура като основен фактор за електрическите и автономните превозни средства и да се гарантира съгласуваност с работата в други работни групи.
- Беше направено позоваване на предложената **Декларация относно европейските цифрови права и принципи** и програмата „Път към цифровото десетилетие“. Беше подчертано значението на необходимия достъп до свързаност и обработка на данни за нов вид цифрово „общество без разстояние“, в което гражданите могат да работят и учат и да взаимодействат социално навсякъде.
- Беше подчертана необходимостта да се осигури **достъп до инфраструктурата, необходима за производството на цифрови продукти**, като например изчислителна мощност, микропроцесори, съхранение на данни и мобилност на данните. Цифровата автономия не означава затворено общество, а по-скоро наличието на демократичен контрол върху цифровите инструменти, независим от онези части на света, които не споделят европейските ценности.
- Беше предложено в настоящото предложение да се използва терминът „**цифров суверенитет**“, а не „автономия“ или „независимост“.
- Следва да се наблегне на инвестициите в **европейски технологии**, за да се укрепи европейският технологичен сектор и неговата конкурентоспособност.
- Беше предложено да се добави позоваване на „**устойчивост**“ на инфраструктурата в специална мярка 1.
- В предложението следва да се включи и въпросът за „**ценовата достъпност**“ на достъпа до интернет.
- Беше направено предложение за промяна в подредбата на мерките (1, 2, 6, 5, 7, 4).
- Необходима е по-голяма точност по отношение на формулировката на специална мярка 2 по отношение на премахването на цифровото разделение, както по отношение на **условията в различните държави членки**, така и между **градските и селските райони**, където финансирането е най-необходимо.
- Бяха изразени различни мнения във връзка със специална мярка 3 относно използването на целево финансиране. Докато някои предложиха по-конкретна формулировка, като цяло беше сметнено, че това е общ принцип, който се прилага за всички предложения във всички случаи и не носи добавена стойност; Налице беше повече подкрепа за нейното отпадане или за това да бъде включена по-общо.
- Беше отправено искане за изясняване на точното значение и обхват на специална мярка 6. Беше даден пример от председателя: ако искаме да създадем предприятие и да взаимодействаме с органите – да можем да го направим по цифров път и да подобрим този процес.
- Беше предложено да се гарантира, че предложението обхваща не само право на достъп, но и гаранция за действителен достъп до цифрова инфраструктура. Имаше запитване дали достъпът до услуги „в облак“ също следва да бъде обхванат.
- Беше предложено също в специална мярка 4 да се разгледат **монополите при концентрацията на данни и информацията**
- В предложението да се включи равнопоставения достъп и специална мярка 5 да бъде разширена, така че да включва по-широк кръг **уязвими лица**, както и да се укрепи

специална мярка 6, за да стане тя по-приобщаваща, по-специално за труднодостъпните сегменти на обществото.

- Да се обърне внимание на ролята на регионите, например по отношение на финансирането, както и на избягването на зависимостта от недемократични държави, които не зачитат европейските ценности и правата на човека. Да се посочи участието на гражданите в процеса на вземане на решения на регионално, национално и европейско равнище.
- Да се включи позоваване на принципа „роуминг като у дома“ за таксите за международен роуминг.
- Гарантирането на сигурен и лесен за ползване достъп на гражданите до **обществени услуги онлайн** също беше от решаващо значение, както вече беше ясно подчертано от нуждите на многото бежанци от войната в Украйна.

Предложение 2 - Да се гарантира, че всички граждани на ЕС ще могат да се възползват от цифровизацията, като им се предоставят необходимите цифрови умения и възможности

По време на обсъждането бяха разгледани следните въпроси и бяха направени предложения:

- От съществено значение е да се обърне внимание на човешкото измерение на цифровизацията, като се даде приоритет на развитието на **цифровите умения**.
- Да се обърне специално внимание на **съществуващите инструменти**, предназначени за подобряване на образованието и обучението за придобиване на умения, и да се **надгражда върху тях**. Да се изясни кои действия, обхванати от специална мярка 5, **вече са били изпълнени на равнище ЕС**, за да се избегне дублиране.
- Да се включи позоваване на необходимостта от зачитане на **правата на работещите през платформи** и отговорностите на платформите като работодатели, както и задължение за информиране и провеждане на консултации с работниците преди въвеждането на цифрови технологии, които оказват въздействие върху техните условия на труд.
- Да се включи позоваване на осигуряването на достъп до малцинствени езици (майчиният език на 10 % от гражданите на ЕС не е официален език на ЕС).
- Да се постави акцент върху **повишаването на цифровите компетентности и умения за МСП**, за да им се помогне да навлязат в цифровата ера. Позоваване на неотдавнашни предложения относно микроквалификациите. Предложение за клъстерни мерки 1 и 5.
- Да се поясни, че цифровото образование и обучение следва да бъдат съвместими със **здравословното развитие на уязвимите групи**, по-специално децата (специална мярка 1). Да се обърне специално внимание на неравнопоставеността между половете в предложението. Да се признае достъпа до интернет като право на човека.
- Да се разширят позоваванията на нуждите на **уязвимите групи**, включително например бежанците. Да се подчертае значението на обучението на учителите и публичните администрации.
- Да се изясни значението на позоваването на сертифициране на ЕС в училищата.
- Позоваванията на възрастните хора биха могли да се комбинират в една-единствена специална мярка, за да им се отдаде по-голямо значение и да се включи позоваване на всички категории уязвими лица.

Предложение 3 — Повишаване на киберсигурността, справяне с незаконното съдържание и киберпрестъпността и борба с дезинформацията

По време на обсъждането бяха разгледани следните въпроси и бяха направени предложения:

- Изясняване на **ролята и капацитета на Европол/Европейския център за борба с киберпрестъпността** (посочен в специална мярка 1).
- Необходимо е да се отиде по-далеч, за да се укрепят европейските институции, например ENISA, за да се защитят гражданите от кибератаки. Преминаване от **реактивен към проактивен подход**.
- Връзката между гражданите и социалните медии беше сметена за изключително важна, за да се избегне изопачаването на възприятията на хората за реалността от пропаганда и **дезинформация**, като същевременно се запазят отвореността и демократичните ценности на обществото. Бяха посочени предложения относно законодателния акт за цифровите услуги и законодателния акт за цифровите пазари, в които се разглеждат отговорностите на много големите платформи.
- По отношение на специални действия 4 и 5 беше повдигнат въпросът дали е разумно да се очаква, че може да се разчита на алгоритми за оценка на надеждността на информацията или че дадена платформа може надеждно да оценява други източници на информация без пристрастност или цензура?
- Важно е да се поддържа **ориентиран към човека подход**, който дава на човешките същества окончателен контрол върху процесите на вземане на решения, включващи алгоритми.
- Да се добавят позовавания на прилагането на санкции (специална мярка 2), изказвания, проповядващи вражда и омраза (специални мерки 3 и 4). Да се подчертае ролята на повишаването на информираността и координацията в борбата с дезинформацията, а не да се разчита на платформи и алгоритми за оценяване на надеждността на източниците на информация.
- Необходимо е било да се обърне повече внимание на **киберотбраната** в контекста на **руското нападение срещу Украйна** или неотдавнашните нападения срещу системите за здравеопазване. Европа следва да инвестира в своята собствена инфраструктура, включително **цифрова отбрана**, за да се защити от незаконни атаки и съдържание. Специалните мерки следва **да се съсредоточат върху по-доброто прилагане на съществуващото законодателство**, тъй като някои предложения вече са вписани в правото на ЕС.
- Да се включат позовавания към **местните и регионалните центрове и органи в областта на киберсигурността** и тяхната роля.
- Предложението следва да разглежда използването на данни и алгоритми, които застрашават основните права на работниците.
- Да се добави позоваване на необходимостта да се избягват отрицателните въздействия (включително върху здравето) от инвазивен цифров контрол и проверки на работното място и да се изисква колективен трудов договор и/или информирано съгласие на работниците. Използването на алгоритми за вземане на решения по въпроси, свързани със заетостта, не следва да подкопава правата на работниците.

Предложение 4 — По-добра осведоменост и по-ефективно изпълнение и прилагане на съществуващите правила за защита на личните данни (ОРЗД)

По време на обсъждането бяха разгледани следните въпроси и бяха направени предложения:

- Категорични препоръки ОРЗД/информираното съгласие да бъдат по-добре обяснени, написани на **по-ясен език** и допълнително хармонизирани в целия ЕС.
- Бележка, че повечето мерки са свързани със **съществуващи правни задължения** и че **акцентът върху изпълнението и правоприлагането** следва да бъде засилен.
- Следва да има конкретен срок, след изтичането на който личните данни се заличават.
- Да се изясни позоваването на „задължителни курсове“ в специална мярка 3.
- По отношение на специална мярка 8 е необходима предпазливост, за да се гарантира, че посочените **разходи за сертифициране на спазването на ОРЗД** не са изтласкали МСП от пазара и не са намалили избора на потребителите.
- По отношение на специална мярка 9 беше необходимо пояснение относно ролята на предложената независима паневропейска агенция, като се имат предвид **съществуващите функции на Европейския надзорен орган по защита на данните и националните агенции** в тази област.
- Позоваването на „ограничения на дейността на дружествата“ в специална мярка 9 се нуждае от допълнително изясняване.

Предложение 5 — Мерки за цифровизация, които укрепват икономиката/ориентирания към човека подход

По време на обсъждането бяха разгледани следните въпроси и бяха направени предложения:

- Беше изразена необходимостта от по-амбициозни цели в предложение 5, ако искаме Европа да бъде **световен лидер в областта на цифровата свързаност, социалната отговорност и устойчивостта в икономическо и социално отношение**, както и да постигнем целите на Зеления пакт.
- Да се включи необходимостта от **ергономично оборудване** за дистанционна работа.
- Необходимост от засилване на значението на човешкия надзор върху процесите на вземане на решения, включващи изкуствен интелект.
- Да се добави позоваване на принципа **„предимство за цифровите технологии“** като принцип за целия ЕС. Наборът от показатели в специална мярка 4 би могъл да бъде разширен, така че да обхване обществените услуги в ЕС, а не само предприятията.
- Позоваването на **европейската цифрова идентификация** в специална мярка 8 следва да бъде включено на по-предно място в списъка на специалните мерки.
- В специална мярка 5 се посочват съществуващите цифрови иновационни центрове и интегрирането на други мрежи с тях, за да се засилят контактите с МСП.
- Цифровизация на процедурите, които помагат на МСП да извършват стопанска дейност в ЕС, и подкрепа за стартиращите предприятия с цел намаляване на технологичните зависимости.
- В заглавието на предложението **да се подчертае справедливостта**, например да се укрепят икономиката по справедлив начин. В специална мярка 2 да се посочи социалната

отговорност и „**правото на откъсване от работната среда**“. Да се направи позоваване на забраната за оценяване на гражданите, както е в Законодателния акт за изкуствения интелект. Да се добави позоваване на поддържането на наличност на информация в аналогова форма, когато това все още е необходимо за гражданите.

- В контекста на дезинформацията следва да се прави позоваване на вредите, нанесени от **фалшиви отзиви и оценки в социалните медии**. Следва да се обмисли създаването на европейска платежна система за насърчаване на цифровите иновации и растежа.
- По отношение на специална мярка **7 софтуерът с отворен код следва да се използва и в образованието** и обучението, за да се улесни плавният преход към работната среда.
- Да се добави позоваване на справедливото данъчно облагане на цифровата икономика в целия ЕС, **целевото финансиране за софтуер с отворен код** и регулирането за справяне с несигурността на работните места на работещите през платформи и липсата на социална закрила.
- Същите гаранции за сигурност и неприкосновеност на личния живот, които утвърждават европейските ценности по ориентиран към човека начин, следва да се прилагат в света на цифровите технологии, както и в материалния свят. Предложението за актуализиране на европейската рамка за цифрова самоличност беше много важно в този контекст.

В края на дебата председателят попита дали членовете искат да разгледат проблема, касаещ усещането за липса на амбиция, като добавят кратък текст към документа, в който се формулира визията за Европа като цифрово общество, следвайки ориентиран към човека подход и стремейки се да бъде световен лидер в ерата на цифровите технологии. Освен това председателят попита дали членовете са съгласни, че в документа следва да се разгледа положението в Украйна и необходимостта от по-силен акцент върху киберотбраната и защитата срещу дезинформацията. Участниците в заседанието изразиха широка подкрепа за тези две предложения. По-специално беше признато, че е невъзможно да се пренебрегнат събитията от последния месец в Украйна и че е необходимо ясно изявление, особено с оглед на въздействието на тези събития върху Европа като цяло. Необходимо е да се обърне особено внимание на начините за справяне с дългосрочните последици от изземването на лична информация при въоръжен конфликт и незаконното използване на тези данни в бъдеще. Това е въпрос, който ще остане дори след края на военните действия.

4. Закриване от председателя

Председателят обясни, че общите насоки на предложенията и техните специални мерки ще бъдат представени на пленарното заседание на следващия ден. Ще бъде изготвен преработен проект на предложенията, отразяващ приноса от заседанието, за по-нататъшно обсъждане на следващото заседание на работната група след две седмици.